

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

2. Pontificis potestatem non fuisse veram Græci Schismatis causam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

in cortice hæreas, plena Religionis, pietatis & modestiæ sunt, & talia omnino, quæ animos capiant istarum artium ignaros, infuerosque. Credas, illum Arcopago, aut Stoà prodire, aded faciem componit, fingitque virtutem, ac flagrantem se ostentat amore veritatis, tamen in hanc maxime offendit, mallémque erroris, quàm doli accusare, nisi toties peritiam jaçtaret.

Dicit, nos Pontifici tribuere immensam, absolutamque potestatem, nullis terminis clausam. Imò quàm plurimos Ei terminos ponimus, quippe legibus Eum divinis, naturalibus, ac etiam humanis, quæ modò Eius statui convenient, teneri dicimus. Quòd verò ab alio puniri non possit, id supremæ Dignitatis privilegium est, ac etiam Regiæ; quæ enim rerum confusio, & contemptus Principum esset, si listi suis subditis, plectique ab istis possent?

Dicit, doctrinam Propositionibus Parisiensibus adversam novam esse. Gallicanæ Ecclesiæ contrariam, & ad aliquorum Theologorum privatas opiniones spectare. At verò quâ fiduciâ hæc scribit Maimburgus, quem utique non latet, doctrinam & sententiam nostram è Concilijs, (a) Lugdunensi, (b) Viennensi, (c) Constantiensi, aliisque haustram esse, quæ omnia in Reges apertissimè pronuntiârunt? quam in Comitij Cleri (d) sub Ludovico XIII. Ecclesiæ Gallicanæ professæ est? quam præcipui, sanctique Galliæ (e) Doctores scriptis complexi sunt? qui ergo dici potest privata opinio, qui nova, quam à Concilijs accepimus? aut quâ ratione Gallicanæ Ecclesiæ adversa, quam in Galliæ Concilijs Comitijque Gallicanæ Ecclesiæ tories expressit? & quam Divi, Bernhardus, Thomas, Bonaventura, insignes in Gallia Doctores constanter, clarèque asseruere? sed hæc alibi probata à me sunt, & postea occurrent. Nunc ad alia convertamur, quæ sunt hujus loci.

I I. Dicit, Propositiones Parisienses eo spectare, ut circumscriptâ, minutâque Pontificis Romani Potestate, Protestantibus odiosa, tanto isti facilius ad Catholicam, veramque Religionem perducantur, sicque sperari posse Schismata

Q99 3

(a) Concil. Lugd. in cap. ad Apostolicæ de sent. & re jud. in 6. 1245. (b) Concil. Vienn. in Clem. un. de Jure jur. 1311. (c) Concil. Constant. sess. 20. 28. 39. 41. 1414. (d) Comitium Cleri Gallicani apud Grammond. lib. 1. anno 1615. (e) S. Thomas 2. 2. q. 12. a. 2. in corp. & ad 1. & 2. q. 60. a. 6. ad 3. & in 2. d. 44. q. 9. a. 2. & in 2. ad Corinth. cap. 11. & in ep. ad Philipp. circa fin. & opusc. 20. lib. 3. cap. 10. 17. 19. S. Bonav. de Eccl. Hierarch. p. 2. c. 1. S. Bernard. lib. 1. de confid.

cessaturum, sublati eius causis. Hæc Maymburgus speciosè, ac recepto jam more, nemo enim aut Rempublicam aut Religionem aggreditur, nisi publici boni obtentu. Sacras prophanasque historias pervolve, reperies, nec Ecclesias hæresi, nec Rempublicam seditione turbatam esse, ut non aliquam boni publici curam seditioni prætexerent; ergo mirum aut novum non est, si privatis studijs, ne oculos incurrant, Religionis & modestiæ velum præ-tenditur. Quàm verò nihil eorum sit, quæ Maimburgus producit, tu ex sequentibus intellige.

Primò falsum est, Romani Pontificis supremam potestatem veram Schismatis causam fuisse, quamvis forsan obtenta fuerit, & jam paratæ defectioni quæsita. Oportet enim inter Schismatis, & prætextus causas distinguere; isti cum speciosi sint, & Religionem, pietatem, bonique publici curam ostendent, facile patent, inò & cum pompa jactantur; causæ verò in latebris sunt, quippe ex ambitione, quæstu, privatisque odijs natæ, & quas celari potius juvet, pudeatque proferri. Pertinacissimum fuit Phorij Schisma, & Græciæ funestum, quod toties compressum, toties gliscens refurgensque tandem in flammam erupit, Ecclesiæ juxta & Imperio fatalem, nec prius resedit, quàm utriusque ruinâ. Veræ illius causæ ambitio, odium, & cupido vindictæ, sed hæc clam habita, quia fœdâ profitenti, nec gratiam plausumque reper-tura. Quæsiti à Religione prætextus, & mendacis aucti, ut placerent, caperentque incautos. Bardas Imperatori Michaeli præcharus, & in aula potens Ignatium Patriarcham sanctissimum exilio proscripserat; causâ odij, quæ omnibus bonis, solus enim Imperatorem juventâ ac indulgentiâ Bardæ in omne flagitium ruentem, exemplo, reverentiâ, monitisque morabatur, ipsûmque Bardam incestis nuprijs junctum Ecclesiâ prohibuerat. His ex causis odium: sed ne huic exilium adscriberent, aliæ productæ; affectati Imperij, & quòd cum Theodora Augusta olim Curatrice clam conspirasset, accusatus est. Ejecto Phorium sufficiunt, Bardæ amicum, belli pacisque artibus, ingenio ac litteris summum, sed ambitionis immensæ, ac in omne flagitium promptæ, dum honoribus, quorum cupiditate flagrabat, potiretur; adeò ut ingenij viribus, quo tantum valebat, etiam magicas artes sociaret; intra
sex

sex dies ex milite & aulico in Patriarcham evasit. Omnes qui Ignatio studebant, pulsi, punitique, aut præmijs corrupti: sed cùm videret, se, dum Romanum Pontificem amicum, faventemque non haberet, incertum semper, dubiumque dignitatis suæ fore, hunc omni artificio lucrari studet. Decreta ad Illum ab Imperatore Legatio, quâ primi ex Aula fungebantur; munera auro gemmisque gravia; adiecti à Photio Episcopi tres, qui formulam fidei Nicolao (a) exhiberent, litterasque offerrent, lacrymis, precibus ac simulatione plenas, quibus Patriarchatum recusabat: invitum se imparémque fatebatur, sed Imperatoris, Cleri, omniumque precibus victum, ut Infulas sustineret, Ignatio sponte digresso, & oneri succumbente. Summa erat, ut Nicolaus Legatos suos mitteret, qui Ecclesiam Constantinopoli componerent. Annuit Nicolaus, misitque, sed illi aut pœnis ac diuturno carcere fessi, aut corrupti muneribus in Synodo 318. Patrum Photio dignitatem confirmant, abrogantque Ignatio Apostolicam Sedem appellanti. Hæc ubi Nicolaus explorata habuit, Photium damnat, privátque dignitate, & Ignatium restituit. (b) Hinc omnes à Photio discedere, ipse indignissimè ferens, Bardæ potentiâ fretus, omnia pœnis, exitijs, adulationibus, præmijs miscens Synodum cogit, & suffragijs mille subornatis, quamvis omnes ferè repugnarent, in Nicolaum Pontificem anathema torquet. Crevitque audacia Trevirensis & Colonienfis Archiepiscoporum accessu. Lotharius Austrasiæ Rex Waldradæ amoribus flagrabat, ardebátque in nuptias; nec potiundi spes erat, vivente Thietbergâ legitimâ Uxore: hujus repudium ab Archiepiscopo obtinuit in Synodo Aquisgranensi, accusatâ Thietbergâ incestus, damnatâque, & thoro Walburgæ concessa. Nicolaus Archiepiscopos tanti, vulgatique mali auctores dignitate privat, & illi dolore amissæ dignitatis, cupidique vindictæ Photio se jungunt; hinc auctum Schisma, & titulus Oecumenici Patriarchæ à Photio sumptus. Sed ne color flagitio abesset, & quod furor & ambitio erat, Religio puraretur, calumniæ in Ecclesiam Latinam, Romanumque Pontificem sparsæ: *Qudd Latini Sacerdotes sacro*

(a) Nicol. PP. encycl. ad Patres & episc. & ad ep. Orient. Epist. ad omn. fid. V. Baron. ad ann. 859. ubi epist. Photij n. 61. (b) Nicet.

sacro Chriſmate inungant à ſe baptizatos ; quòd aquam Chriſmatis miſceant ; quòd Spiritum S. à Patre Filioque procedentem faciant ; & denique præter alia, quòd Papa miſerabili tyrannide fideles premat. Tyrannum Photius, & Colonienſis ac Trevirenſis appellabant, à quo tot flagitijs ſuis pœnas metuebant. Auxit Schiſma Bulgaricæ certamen.

o Anno DCCCXXXV. Bogares Bulgarorum Princeps Chriſtianam fidem ſuſceperat; anno verò DCCCLVI, petiris, impetratiſque à Nicolao Papa Legatis baptiſmo tincti fuerant. Orta poſt eorum converſionem altercatio, ad utrum Patriarchatum ea provincia pertineret, Romanum an Conſtantinopolitanum? Romanus enim totam Europam, Thraciamque complectebatur, utramque etiã Epirum, Theſſaliam, Dardaniam, Daciãque, quas Bulgari inhabitant, ſemperque à Romana Eccleſia regi ſolitas, Ipsiſque Bulgari cùm ſe Romano Pontifici ſubdidere, ſuo Regi, non Græco parebant. Lis tamen à Legatis Sedium Patriarchalium pro Græcis deciſa. Romani negabant, ſe hãc ſententiã ligari, quippe ab inferioribus latã. Hadrianus (a) Ignatium Patriarcham omnẽſque alios Græciæ Episcopos, niſi Bulgariã decederent, diriferit, & dignitatibus privat: hinc auctæ querelæ, & animorum diſſidia, Schiſma confirmatum. Cui magna acceſſio à Michaële Cerulario, omnia Conſtantinopoli miſcente: is enim, quòd è ſimplici laico promotus eſſet, timeretque, ne ſuam electionem contra Canones factam Pontifex Rom. irritam pronuntia- ret, nec ferret titulum Patriarchæ Oecumenici ab eodem Pontifice ſibi denegatum, defectionem maturavit, aliõſque errores Pontifici, Latinisſque impoſuit: *Quòd more Judæico Sabbatho abſtinerent; quòd ſuffocatis veſcerentur; quòd azymos ſacrificio adhiberent.* (b) Sed ipſe multarum hæreſum convictus à Legatis Leonis Papæ ſolemni apparatu omni populo, Cleroſque ſpectante, Conſtantinopoli ſacris eſt interdictus: auctæ in immenſum iræ, & in omnes Orientis Patriarchas, quod Photius non potuerat, Schiſma eſt propagatum, ac Pontificis Romani nomen ſacris Diptychis eraſum. Quod ergo Photius inchoaverat, Michael abſolvit, promovitque ejus conatus mors Leonis Papæ, & Imperium Theodoræ Imperatricis Patriarchæ obſe-

(a) V. Anaſtaſ. in vita Hadr. anno 869. (b) V. de error. Cerularij Spond. ad ann. 1054. n. 3.

obsequentis. Sic Schisma Orientem corripuit, corripitque. Jam verò in toto hujus Schismatis decursu facilè observes, quantum inter causas & prætextus Schismatis interfit. Veræ causæ, quæ Phorium, quæ Michaellem Patriarchas in Pontificem armârunt, æmulatio, ambitio, odium, vindicta fuerunt, metusque impendentium pœnarum, quas flagitijs meruerant; sed pudebat has prodere, palàmque ostentare; quis enim Photio assentiretur dicenti: ejurate Rom. Pontificem, quia violari Canones non patitur, quia Eunuchos ex Regio cubili in Patriarchas attolli, legitimos Episcopos exilio pelli, sacras dignitates pretio emi, titulum Oecumenici à nobis usurpari, & Ecclesias impleri flagitijs vetat, pœnasque obstinatis comminatur, & ideò nec nos Pontificem sustinemus, nec vos eum colite: hæc inquam si Photius diceret, quando reperiret socios defectionis? & tamen hoc veræ erant causæ; sed alias quæri oportuit, quæ plus honesti præferrent, magisque animos caperent, obtentu publici boni, Religionem videlicet abusu corruptam, & potestatem Tyrannidi mixtam; alioquin Photius, quamdiu nec vindictâ, nec odio ardebat, aberatque pœnarum metus, coluit Varicanum, ejusque potestatem velut sacram aram complexus est, nec prius evertit, quàm inimicam sensit; quod manifesto argumento est, non eam potestatem Photio displicuisse, ad quam potiùs confugit, imploravitque, sed alias fuisse Schismatis causas, quas videlicet suprà memoravi. Audi Nicetam: (a) *Init itaque consilium. Photius de mittendis Legatis ad antiquam Romanam, & à Nicolao Papa Legatos petere, occasione videlicet, ut Ecclesiam corrigeret, nec non illos, qui hæresin Iconoclastarum tuerentur, à Christiano nomine omnino rescinderet.* Vides, quanti Photius auctoritatem Pontificis Romani faciat, quâ Ecclesiam Constantinopolitanam emendari, & hæreticos excindi posse sperat, Imperatori & Patriarchæ invictos. Nec dubium, si Nicolaus & Hadrianus Pontifices Photij votis annuissent, & huic Infulas permitterent Ignatio raptas, aut impunè saltem grassari permitterent, nunquam illum de Schismate cogitaturum. At verò ubi vindicem illum, minacemque viderunt, quid aliud supererat, quàm aut ut cederent monenti, aut exararent feritum? illud fastus & ambitio prohibebat, hoc ergo

R r r

eleg-

(a) Nicet. Ign. & Nicol. PP. in encycl. ad omnes Patres & Episc.

elegerunt, impugnatâ potestate, à qua vapulabant. Idémque omnibus perduellibus modus & genius fuit, ut videlicet in caput & Principes Reipublicæ arma primò & ante omnia converterent, & cum istis perpetuis odijs confligerent; quippe ijs salvis nusquam tuta defectio. Quid ergo mirum est, si hæerici, aliique istis similes, cum perdere Ecclesiam, suâque cupiditates explere vellent, in caput Ecclesiæ arma & odia vertisse, à quo uno cupitis arcebanatur? Eadem ergo in omni Schismate observes.

III. Quanta Henrico Angliæ Regi, dum pacato adhuc animo, sanòque esset, Pontificis reverentia? cujus etiam Jura edito Libro, impugnatòque Luthero, asseruit, raro in Regibus exemplo, & forsan unico. Ubi verò amare Bolenam cœpit, fastidire legitimos thoros, Reginam thalamo, Aulâque submovere, adulteram in amplexum recipere, idque, no flagitij puderet, nuptiali, publicòque apparatu; nec interim movere Pontificem posset, ut adulterio, cujus exemplum totam Angliam incendebat, aut subscriberet, aut indulgeret; tunc enim verò declamare in Pontificem cœpit, ac Schisma moliri, eâque potestatem Tyrannidis incusare, quam suis amoribus, incestu ac adulterio pollutis videbat adversari. Si ergo diceret Pontifex: *Bolenam obtine, Uxorem ablega, incestu ac adulterio fruire, Angliam exemplo corrumpe, omnes leges, divinas, humanâque solve, utque libido fuerit, ama & jube.* Hæc inquam si Pontifex diceret amanti & Regi, nunquam se Anglia Schismate obligasset. Illi ergo solum Pontificem oderunt, qui nollent aliquem esse, quem veteri deberent, quique obstaret illicita cupientibus. Quid latroni, homicidæ, adulterio magis in votis, quàm nullum in Republica judicem esse, nullas leges? nullumque scelerum vindicem? quantique emerent istos excindi? Idem advertas in Luthero, Calvinique Schismate. Lutherum vitæ monasticæ tædebat, displicebant jejunia, vigiliæ, parendi latendique necessitas, & alia, quæ expiandis criminibus Religio invexit, noctes præsertim cœlibes, castæque & expertes amorum; quid consilij, ut hæc licerent optata, & tamen vetita? Judex, vindexque auferendus; is Papa fuit, hoc enim valente nunquam votis Lutherus potiretur, huic evertendo omnia omnibus concessa, persuasum populo, nil bonis operibus opus, divina præcepta ultra vires hominum esse, & ided nec curanda,